

**Відокремлений підрозділ
«МИКОЛАЇВСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ КУЛЬТУРИ»**

**Кафедра загально-професійних та соціально-гуманітарних
дисциплін**

**ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПРАКТИКИ ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОЗДАТНОГО ФАХІВЦЯ**

**Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів спеціальності
241 «Готельно-рестранна справа»**

Технології та практики формування конкурентоздатного фахівця:
методичні рекомендації для
самостійної роботи студентів
спеціальності 241 «Готельно-
ресторанна справа». Миколаїв: ВП «МФ КНУКіМ», 2021.
9 с.

Розробник: Сидоренко А. І., кандидат педагогічних наук, доцент.

Наведено завдання з самостійної
роботи та список рекомендованої
літератури для студентів
спеціальності «Готельно-ресторанна
справа».

Розглянуто і схвалено рішенням кафедри загально-професійних та
соціально-гуманітарних дисциплін ВП «Миколаївський факультет
менеджменту і бізнесу Київського університету культури»

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Технології та практики формування конкурентоздатного фахівця» є обов'язковою освітньою компонентою навчального плану, циклу дисциплін професійної та практичної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців, виховує та формує загальні та фахові компетентності для успішного здійснення професійної діяльності у сфері готельного та ресторанного бізнесу.

Мета: надання майбутнім фахівцям теоретичних знань та практичних навичок у плануванні успішного професійного майбутнього в контексті трендспоттингу.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити об'єкт, предмет, структуру, міждисциплінарні зв'язки дисципліни «Технології та практики формування конкурентоздатного фахівця»;
- ознайомити студентів з понятійним апаратом дисципліни;
- розкрити сутність передумови успішності професійного майбутнього фахівця, забезпечення його конкурентоздатності;
- формувати практичні навички професійного саморозвитку та самопрезентації з урахуванням сучасних вимог ринку праці та основних трендів досягнення конкурентоздатності майбутніх фахівців.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування професійного саморозвитку та самопрезентації з урахуванням сучасних вимог ринку праці.

студент повинен знати:

- понятійно-термінологічну базу курсу;
- сутнісні характеристики трендспоттингу в контексті прогнозування успішного професійного майбутнього види інформаційного пошуку;
- сучасні тенденції розвитку світу професій;
- основні вимоги до складання професіограми та професіографічного опису трудової діяльності;
- зміст і технологічні характеристики конкурентоздатності сучасних фахівців;
- методи й засоби досягнення успішності в професійній діяльності

уміти:

- здійснювати пошук основних трендів у конкретній професійній галузі;
- визначати професіологічні характеристики власної професії;
- здійснювати діагностику основних показників конкурентоздатної особистості;
- здійснювати пошук інформаційних ресурсів щодо різних форм фрілансу;

мати навички:

- культури мережевого спілкування фахівців;
- володіння методами й засобами самоменеджменту та самопрезентації;
- володіння методами і засобами побудови власного кар'єрного профілю.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу інтегрується на системі професійних знань з дисциплін «Ресторанна справа», «Діловий етикет», «Товарознавство» тощо.

ТЕМИ І ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1.1. Трендспоттинг як основа прогнозування професійного майбутнього фахівця

Теоретичні питання

1. Що вивчає дисципліна «Теорія і практика формування конкурентоздатного фахівця»?
2. Що таке тренд? Яку роль виконують тренди в прогнозуванні розвитку суспільства в цілому та окремих його сфер зокрема?
3. Чому інформація щодо трендів у різних галузях життєдіяльності людини є необхідною для ефективного планування професійного та соціального життя сучасної людини?

Практичні завдання

1. Які джерела ви використовуєте для відслідковування трендів у вашій професійній галузі?
2. У чому специфіка професійної діяльності трендсеттерів?
3. Доведіть, що свідома робота майбутніх фахівців щодо власного професійного майбутнього є запорукою успішності в обраній спеціальності.

Література: 1,2,48,49,50

Тема 1.2. Основні тренди в освіті

Теоретичні питання

1. Дайте визначення поняття «тренди в освіті».
2. Які сучасні тренди в освіті виокремлюються науковцями та педагогами-практиками?
3. Для чого майбутнім фахівцям різних галузей необхідно орієнтуватися в трендах в світі?
4. У чому переваги та можливі ризики гейміфікації як тренду в освіті?
5. У чому переваги та можливі ризики навчання в електронному середовищі як тренду в освіті?

Практичні завдання

Опишіть переваги і недоліки дистанційного навчання як форми навчання в електронному середовищі.

Література: 2,9,12,15,21,45,46,51

Тема 1.3. Конкурентоздатний фахівець у XXI ст.

Теоретичні питання

1. Поняття «конкурентоздатність».
2. Структура конкурентоздатності особистості.
3. Чи є відмінності між конкурентоздатним фахівцем та конкурентоздатною особистістю?
4. Суб'єкти забезпечення конкурентоспроможності молоді на ринку.

5. У чому відмінність конструктивної та деструктивної конкуренції в професійному середовищі?

Практичні завдання

З урахуванням сучасних вимог до професіографічного опису професій скласти професіограму своєї професії (за напрямком професійної підготовки). Для складання професіограми використати матеріали лекцій, рекомендовану літературу з проблем професіології, професіографії.

Література: 1,3,10,11,13,14,19,20,37,38,41

Тема 1.4. Форсайт як спосіб моделювання професійного майбутнього

Теоретичні питання

1. Поняття «форсайт». Сутність форсайту в контексті прогнозування розвитку людини та суспільства.
2. Характеристика методів прогнозування.

Практичні завдання

1. Які нові спеціальності можуть з'явитися у межах вашої професії? Опишіть ці професії.
2. Яким чином сьогодні людина може приготуватися до невизначеного майбутнього?

Література: 8,25,31,32,42

Тема 1.5. Фріланс як тренд трудової зайнятості в майбутньому

Теоретичні питання

1. Що таке фріланс?
2. Чому останніми роками збільшилася кількість фахівців, які обирають саме фріланс як сферу професійної діяльності?
3. Назвіть та охарактеризуйте можливі напрямки діяльності фахівця вашої спеціальності у сфері фрілансу.

Практичні завдання

Підготувати творчий проект: «Фріланс: Що? Де? Коли? Як?» (презентація, 15 слайдів).

Література: 26,36,41,43

Тема 2.1. Ка'р'єрний розвиток професіонала

Теоретичні питання

1. Види та типи кар'єр.
2. Охарактеризуйте типи кар'єр за напрямками руху працівника в структурі організації.
3. Особливості сучасного стану розвитку професійної кар'єри.
4. Що таке «стратегія професійного розвитку»?
5. Які фактори впливають на побудову кар'єри.

Практичні завдання

1. Складіть декларацію життєвих цілей типового представника вашої професії на початковому етапі його професійного розвитку (по етапам: від здачі сесії до ...».

Література: 1,4,9,11,18,19,22,24,29,52

Тема 2.2. Професійні деформації фахівця: шляхи попередження та подолання

Теоретичні питання

1. Визначте зміст поняття «професійна деформація».
2. Що становить проблему професійних деструкцій особистості?
3. Яка класифікація ознак професійної деформації?
4. Які типи професій найбільш схильні до професійної деформації особистості працівника.

Практичні завдання

1. Охарактеризуйте основні види професійної деформації.
2. Дайте рекомендації щодо профілактики професійної деформації особистості.
3. Які методи боротьби зі стресовими ситуаціями використовуєте Ви?

Література: 7,22,28,39

Тема 2.3. Тренди професійного спілкування. Культура мережевого спілкування сучасного фахівця

Теоретичні питання

1. У чому сутність та особливості професійно-ділового спілкування?
2. Назвіть види, типи і форми професійного спілкування.
3. Особливості вербального і невербального спілкування.
4. Поняття «нетворкінг». Для чого він необхідний сучасному успішному професіоналу?

Практичні завдання

Охарактеризуйте правила культури мережевого спілкування.

Література: 5,35,40

Тема 2.4. Самоменеджмент як тренд успішності майбутніх фахівців

Теоретичні питання

1. Які передумови професійної успішності Вам відомі?
2. Що таке «само менеджмент»? Чи кожному він потрібен?
3. Назвіть основні напрямки само менеджменту.
4. Що таке тайм-менеджмент? Для чого він потрібен? Як раціонально витратити свій час?

Практичні завдання

1. Опишіть, як Ви організуєте власну навчальну діяльність. Якими методами користувалися чи який вважаєте найбільш прийнятним для себе, чому?

Література: 16,23,27,34

Тема 2.5. Імідж, персональний бренд та самопрезентація сучасного фахівця

Теоретичні питання

1. Які вимоги висувають роботодавці до кандидатів до вакансії?
2. Технології створення іміджу сучасного фахівця.
3. Зовнішні та внутрішні чинники іміджу особистості.
4. Для чого потрібна самопрезентація в професійному середовищі?
5. Етапи самопрезентації.
6. Які технології самопрезентації Вам відомі?
7. Які методи самопрезентації Ви знаєте?

Практичні завдання

1. Представте схематично складові іміджу спеціаліста Вашого фаху. Які зі складників, на Вашу думку, є найбільш актуальними сьогодні, а які стануть в майбутньому? Розробіть пам'ятку чи запропонуйте програму щодо створення іміджу професіонала Вашого фаху.
2. Підготувати творчий проект: «Як презентувати себе на ринку праці?» (презентація – 15 слайдів).

Література: 5,17,23,30,33

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Андреев В. И. Конкурентология: учеб. курс для творческого саморазвития конкурентоспособности. Казань : Центр инновац. технологий, 2009. 468 с.
2. Атлас новых профессий. М., 2014. 121с.
3. Бхаргава Р. Не очевидно. Как выявлять тренды раньше других. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016.
4. Березин С. В. Само-Проектирование профессиональной карьеры : практич. курс / С. В. Березин, К. С. Лисецкий, О. А. Ушмудина. Самара : Универс-групп, 2005. 64 с.
5. Бралатан В. П. Професійна етика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Бралатан, Л. В. Гуцаленко, Н. Г. Здирко. К. : Центр учбової літератури, 2011. 252 с.
6. Бхаргава Р. Не очевидно. Как выявлять тренды раньше других. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. 205 с.
7. Водопьянова Н. Е. Синдром выгорания: диагностика и профилактика / Н. Е. Водопьянова, Е. С. Старченкова. 2-е изд. СПб. : Питер, 2008. 336 с.
8. Гапоненко Н. В. Форсайт. Теория. Методология. Опыт : монографія. М. : Юнити-Дана, 2012. 239 с.
9. Карр Н. Великий переход: что готовит революция облачных технологий / Николас Карр ; пер. с англ. Андрея Баранова. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2014. 272 с.

10. Кириченко В. В. Психологічні основи професійної адаптації та вибору професії : навч. посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 110 с.
11. Кокун О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця : монографія. К. : ДП „Інформ.-аналіт. Агенство», 2012. 200 с.
12. Левин М. Как технологии изменяют образование: пять главных трендов. URL: <http://www.forbes.ru/tehnobudushchee/82871-kak-tehnologii-izmenyayt-obrazovaniye-pyat-glavnyh-trendov>.
13. Митина Л. М. Психология развития конкурентоспособной личности. М. : МПСИ, 2003.
14. Найдюнов М. І. Психологія престижності професій: монографія. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 160 с.
15. Образование: концепт-карта. URL: <http://trendclub.ru/729>.
16. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації : навч. посібник.. Чернівці : Книги - XXI, 2010. 528с.
17. Панфилова А. П. Имидж делового человека : учеб. пособие. СПб. : ИВЭСЭП, Знание, 2007. 490 с.
18. Побудова кар'єри : навч.-метод. посіб. / О. В. Мельник, О. Л. Морін, Л. А. Гуцан та ін. ; за ред. О. В. Мельника. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 172 с.
19. Резник С. Д. Основы личной конкурентоспособности : учеб. пособие / С. Д. Резник, А. А. Сочилова; под общ. ред. д-ра экон. наук, проф. С. Д. Резника. 2-е изд., перераб. и доп. М. : ИНФРА-М, 2010.
20. Соціально-психологічні чинники престижності професій: підготовка молоді до активного самоздійснення на сучасному ринку праці : електронний навчальний посібник / М. І. Найдюнов та ін. К., 2014. 515 с.
21. Трушникова Е. Л. Анализ основных образовательных трендов. Современная высшая школа: инновационный аспект. 2015. № 1. С. 89-97. URL: http://www.journal.rbiu.ru/upload/1_2015.8.pdf.
22. Форд М. Технологии, которые изменят мир / Мартин Форд; пер. с англ. Александры Кардаш. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2014. 268 с.
23. Хэмел Г. Манифест лидера. Что действительно важно сегодня / Гэри Хэмел ; пер. с англ. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2013. 289 с.
24. Швальбе Б. Личность, карьера, успех : пер. с нем. / Б. Швальбе, Х. Швальбе. М. : АО Изд. группа «Прогресс-Интер», 1993. 256 с.
25. Як будувати власне майбутнє: життєві завдання особистості : наук. моногр. / Титаренко Т. М., Злобіна О. Г., Лепіхова Л. А. та ін.; за наук. ред. Т. М. Титаренко. Рукопис. К., 2011. 395 с.

Додаткова

26. Антропов С. Сократили? Плюнь на все, стань фрилансером!. URL: <https://yadi.sk/i/BOOIQqe7mJnSq>.
27. Архангельский Г. Формула времени. Тайм-менеджмент на Outlook 2007. М. : Манн, Иванов и Фарбер, 2010.
28. Безносков С. П. Профессиональная деформация личности. СПб. : Речь, 2004. 272 с.
29. Бикслер С. Начните действовать! / С. Бикслер, Л. Шеррер ; пер. с англ. Минск : ООО „Попурри”, 1998. 368 с.
30. Брэнсон Р. К черту все! Берись и делай! М. : Манн, Иванов и Фарбер, 2013.
31. Гапоненко Н. В. Форсайт. Теория. Методология. Опыт : монографія. М. : Юнити-Дана, 2012. 239 с.
32. Денсжніков С. С. Методологія форсайту в науковому прогнозуванні майбутнього. Філософія науки: традиції та інновації. 2015. №1 (11). С. 108-117.
33. Гаришина Т. Р. Основы делового имиджа: учеб. пособие. М. : Москов. финансово-промышленная академия, 2010. 64 с.

34. Добротворский И. Л. Самоменеджмент: Эффективные технологии: практическое руководство для решения повседневных проблем. М. : „Приор-издат”, 2003. 272 с.
35. Зеер Э.Ф. Психология профессионального развития. М. : Издат центр „Академия”, 2009. 240 с.
36. Ілляшенко С. М. Розвиток фрілансу як фактор забезпечення економічної безпеки України: оцінка перспектив. Економічна безпека територіально-виробничих комплексів: енергетика, екологія, інформаційні технології: монографія / Коцко Т. А., Чеховська М. М., Лісовські О. Л. та ін. ; за наук. ред. д.т.н., проф. Лук'яненко С. О., к.е.н., доц. Караєвої Н. В. К. : «МП Леся», 2015. С. 185-189.
37. Климов Е. А. Психология профессионального самоопределения : учеб. пособие. М.: Издат. Центр „Академия”, 2004. 304 с.
38. Климов Е. А. Пути в профессионализм (Психологический взгляд) : учебное пособие. М. : МПСИ ; Флинта, 2003. 320 с.
39. Кошелев А. Н. Синдром «белого воротничка» или Профилактика «профессионального выгорания». М. : ГроссМедиа, 2008 239 с.
40. Ломачинська І. М. Професійна етика : навч. посібник для дистанц. навчання. К.: Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна», 2005. 227 с.
41. Психологічні аспекти професійної підготовки конкурентоздатних фахівців /за ред. Руденко Л. А. К., 2012. 170 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/6818/1/MONOHRAFIJA.pdf>.
42. Форсайт в Україні: історія, етимологія. URL: <http://www.uintai.kiev.ua/foresight/ua/foresight.php?id=1&id66932>.
43. Фрілансер. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B5%D1%80>.
44. Що таке фріланс і як стати фрілансером. URL:<https://jobs.ua/rus/articles/scho-take-frlans--yak-stati-frlanserom-14132>.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

45. Будущее глобального образования 2015-2035: Карта. URL: http://map.edu2035.org/users/sign_in?mode=first&project=futuremap.
46. Будущее образования: глобальная повестка. URL: <https://ioe.hse.ru/data/2013/10/07/1280643910/Презентация%20П.Л.укша%20-%20Global%20Report%20Education%202030.pdf>
47. Дорожная карта «Образование 2030». URL: http://asi.ru/upload_docs/Forsight/edu2030print_3364x1189.jpg
48. 2030 год: шесть трендов, пять заказчиков и шесть угроз ближайшего будущего. URL: <http://www.e-xecutive.ru/education/proeducation/1593426-2030-god-shest-trendov-pyat-zakazchikov-i-shest-ugroz-blizhaishego-buduschego>.
49. 10 уроков от Стива Джобса. URL: <http://xage.ru/comments.php?id=4905>.
50. Наука через сто років. Інтерактивна карта. <http://i-future.livejournal.com/650043.html>.
51. 5 технологических трендов сферы образования в 2015 году. URL: <https://www.shkolnaya-karta.ru/news/educationnews/5-tehnologicheskikh-trendov-sferi-obrazovaniya-v-2015-godu>.
52. Фільм „Стратегія переможця” (рос. мовою) – <https://www.youtube.com/watch?v=KQNakkoi8-kpp>.